

Αββάς Φιλήμων: Με την αδιάλειπτη προσευχή και τη μελέτη των θείων Γραφών ανοίγουν τα νοερά μάτια της ψυχής

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Έλεγαν για τον αββά Φιλήμονα τον αναχωρητή, ότι κλείστηκε σε μια σπηλιά κοντά στη Λαύρα που λεγόταν των Ρωμίων, και εκεί διεξήγαγε τα παλαίσματα της ασκήσεως, επαναλαμβάνοντας διαρκώς στη διάνοιά του ό,τι απηύθυνε στον εαυτό του, όπως λένε, ο μέγας Αρσένιος: «Φιλήμων, μην ξεχνάς για ποιο λόγο έφυγες από τον κόσμο». Υπέμενε λοιπόν στη σπηλιά αρκετό καιρό και εργαζόταν την καλαθοπλεκτική.

Τα ζεμπίλια που έραβε, τα έδινε στον οικονόμο του για να παίρνει λιγοστό ψωμί, επειδή δεν έτρωγε τίποτε άλλο παρά ψωμί και αλάτι, κι αυτό όχι κάθε μέρα. ως εκ τούτου δε φρόντιζε διόλου για τη σάρκα του, αλλά ασχολούμενος πάντοτε με τη θεωρία, λουζόταν από το θεϊκό φωτισμό και καθώς από αυτόν μούνταν σε ανέκφραστα μυστήρια, ζούσε σε διαρκή ευφροσύνη.

Πηγαίνοντας στην εκκλησία κάθε Σάββατο και Κυριακή, περπατούσε μόνος και συγκεντρωμένος στον εαυτό του, μην επιτρέποντας σε κανένα να τον πλησιάσει, για να μην ξεφύγει ο νους του από την πνευματική εργασία. Μέσα στην εκκλησία στεκόταν σε μια γωνιά με το πρόσωπο προσηλωμένο στη γη και έχυνε πηγές δακρύων, έχοντας αδιάλειπτο το πένθος και τη μνήμη του θανάτου, κατά το παράδειγμα των **αγίων Πατέρων** και μάλιστα του μεγάλου Αρσενίου, πάνω στα αχνάρια του οποίου φρόντιζε να βαδίζει.

Όταν εμφανίστηκε αίρεση στην Αλεξάνδρεια και στα περίχωρα, έφυγε και πήγε στη Λαύρα που είναι κοντά στη Λαύρα του Νικάνορος. Εκεί τον δέχτηκε ο θεοφιλέστατος Παυλίνος· του παραχώρησε ιδιαίτερο κελί, όπου τον εγκατέστησε με κάθε ησυχία. Επί ένα χρόνο δεν επέτρεψε σε κανένα να τον συναντήσει, αλλ' ούτε και αυτός τον ενόχλησε καθόλου, παρά μόνο όταν του έδινε το απαραίτητο ψωμί.

Όταν έφτασε η εορτή της **Αναστάσεως του Κυρίου**, συναντήθηκαν οι δυο τους

και συνομίλησαν για την ερημική ζωή• και αφού κατάλαβε ότι και για τον ευλαβέστατο Παυλίνο ο σκοπός αυτός ήταν προτιμότερος, του αναφέρει λόγια ασκητικά, από τις Γραφές και από τους Πατέρες, και φανερώνει με αυτά ότι χωρίς την τέλεια ησυχία, είναι αδύνατο να ευαρεστήσει κανείς το Θεό, όπως φιλοσόφησε σχετικά και ο θαυμαστός αββάς Μωυσής. Γιατί η ησυχία γεννά την άσκηση, η άσκηση γεννά τα δάκρυα, τα δάκρυα το φόβο, ο φόβος την ταπείνωση, η ταπείνωση το προορατικό χάρισμα, το προορατικό την αγάπη, η αγάπη κάνει την ψυχή υγιή και απαθή. Και τότε γνωρίζει ο άνθρωπος ότι δεν είναι μακριά από το Θεό.

Του έλεγε λοιπόν: «Πρέπει δια μέσου της ησυχίας να καθαρίσεις τελείως το νου σου και να του δώσεις αδιάλειπτη πνευματική εργασία. Γιατί όπως τα μάτια βλέπουν τα αισθητά και θαυμάζουν το θέαμά τους, έτσι και ο καθαρός νους βλέπει τα νοητά και από την πνευματική θεωρία άρχεται σε έκσταση και δύσκολα αποσπάται από αυτά.

Και όσο περισσότερο μέσω της ησυχίας απογυμνώνεται από τα πάθη και καθαρίζεται, τόσο περισσότερη γνώση αξιώνεται να λαμβάνει. Και τότε ο νους γίνεται τέλειος, όταν ξεπεράσει τη γνώση της ουσίας των όντων και ενωθεί με το Θεό, ώστε αφού έχει το βασιλικό αξίωμα, δεν ανέχεται πλέον να είναι φτωχός. Ούτε παρασύρεται από τις χαμηλές επιθυμίες, και αν ακόμη του προσφέρει όλα τα βασίλεια του κόσμου.

Αν λοιπόν θέλεις να φτάσεις σε όλες αυτές τις αρετές, μη σε απασχολεί η μέριμνα κανενός ανθρώπου· φεύγε με όλη σου τη δύναμη από τον κόσμο και βάδιζε πρόθυμα την οδό των Αγίων. Έχε παρουσιαστικό παραμελημένο και λερωμένα ρούχα και φόρεμα ταπεινό, φέριμο απλό, λόγο ανεπιτήδευτο, βάδισμα σεμνό, φωνή απροσποίητη, τη φτώχεια σύντροφό σου και την καταφρόνηση απ' όλους.

Πάνω απ' όλα να κρατάς τη φύλαξη και τη νήψη του νου σου. Να έχεις καρτερία σε κάθε στενοχώρια, και κάθε αγαθό που έχεις, να το φυλάγεις ακέραιο και αμετάβλητο. Και πρόσεχε πολύ τον εαυτό σου, μην τυχόν παραδεχτείς καμιά παρείσακτη ηδονή. Γιατί τα πάθη της ψυχής καταπραύνονται με την ησυχία· όταν όμως ερεθίζονται και ξύνονται, αγριεύουν περισσότερο και σπρώχνουν εκείνους που τα έχουν να αμαρτάνουν περισσότερο και γίνονται δυσκολοθεράπευτα, όπως συμβαίνει με τα σωματικά τραύματα, όταν τρίβονται και ξύνονται.

Ακόμη και ένας αργός λόγος μπορεί να χωρίσει το νου από τη μνήμη του Θεού, καθώς μας σπρώχνουν οι δαίμονες σ' αυτό και οι αισθήσεις πείθονται σ' αυτούς.

Είναι μεγάλος ο αγώνας και ο φόβος να φυλάξεις την ψυχή σου. Πρέπει λοιπόν να

χωριστείς από όλο τον κόσμο και να σπάσεις το δεσμό της συμπάθειας της ψυχής προς το σώμα και να γίνεις χωρίς πόλη, χωρίς σπίτι, χωρίς τίποτε δικό σου, αφιλόγυρος, ακτήμων, χωρίς πολυπραγμοσύνη, χωρίς συναλλαγές με άλλους, αμαθής των ανθρώπινων πραγμάτων, ταπεινόφρων, συμπαθής, πράος, ήσυχος, έτοιμος να δεχτείς στην καρδιά σου τις υποδείξεις της θείας γνώσεως.

Γιατί δεν είναι δυνατό να γράψεις σε κέρινη πλάκα, αν προηγουμένως δεν τη λειάνεις από τα γράμματα που είναι χαραγμένα πάνω στο κερί. **Αυτά μας διδάσκει ο Μέγας Βασίλειος. Τέτοιοι έγιναν όλοι οι Άγιοι**• χωρισμένοι τελείως από την κοσμική ζωή, διατηρούσαν το ουράνιο φρόνημα αθόλωτο μέσα τους, και το καταλάμπρυναν με τους θείους νόμους. Και έλαμπαν με τα ευσεβή έργα και λόγια, αφού νέκρωσαν τα επίγεια μέλη τους(Κολ. 3, 5) με την εγκράτεια και το φόβο και τον πόθο του Θεού.

Γιατί με την αδιάλειπτη προσευχή και τη μελέτη των **Θείων Γραφών** ανοίγουν τα νοερά μάτια της ψυχής και βλέπουν τον **Βασιλέα των δυνάμεων**. Και τότε γίνεται χαρά μεγάλη και δριμύς πόθος που καταφλέγει την ψυχή, η σάρκα συνανυψώνεται κι αυτή από το Πνεύμα και γίνεται ο άνθρωπος όλος πνευματικός. Αυτά αξιώνονται να έχουν οι εργάτες της μακάριης ησυχίας και της ασκητικής ζωής, οι οποίοι χωρίστηκαν από κάθε ανθρώπινη παρηγοριά και με καθαρότητα συνομιλούν μόνοι με μόνο τον επουράνιο Κύριο».

Από την «Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών», τόμος β', των εκδόσεων το Περιβόλι της Παναγίας. Μετάφραση Αντώνιος Γαλίτης.

Πηγή: pemptousia.gr